

ENVIRONMENT FOR
ROMANIA

Civic Labs

2020-2021

OBIECTIVUL 4:
REDUCEREA POLUĂRII

Code for
Romania

Bine ai venit în Civic Labs, locul în care tratăm România cu inovație.

România are multe probleme, toate importante și pe care nu le putem rezolva de pe o zi pe alta. În loc să ne oprim și să nu mai încercăm, în Civic Labs ne propunem să încercăm mai bine. Îndrăznim să numim inovație lucruri care nu par explicit legate de tehnologie, precum cercetarea și validarea problemelor, dar care încă sunt prea rar întâlnite și fără de care nu se mai poate continua. Ai în față un program care privește într-un mod nou nevoile reale ale societății și care va atrage cu sine un mod mai bun de a pune tehnologia la dispoziția instituțiilor publice și a societății civile, dar și un mod mai bun de a face CSR.

Un program al

Code for
Romania

Suținut de

Sponsor de domeniu - Environment

CUPRINS

2 DESPRE

Detalii despre metodologia Civic Labs și aria cercetată

11 ACTORI

Lista stakeholderilor și rolul fiecăruia în ecosistem

19 PROBLEME

Cartografierea principalelor probleme în reducerea poluării

41 SOLUȚII

Descrierea soluțiilor identificate

56 ENVIRONMENT FOR ROMANIA

Digitalizăm România Împreună

62 ECHIPA

Echipa care rezolvă problemele României prin puterea tehnologiei

CIVIC LABS: GENERATORUL DE TEHNOLOGIE CIVICĂ

Tehnologia este, credem noi, unul dintre motoarele de schimbare socială. Pentru a putea activa forța acestuia am creat Civic Labs, instrumentul esențial pentru a produce această schimbare, strategic și cu rezultate pe termen lung, în cinci arii cheie pentru România.

**Participation for
Romania**

**Education for
Romania**

**Health for
Romania**

**Environment for
Romania**

**Care for
Romania**

DE CE ESTE NEVOIE DE CIVIC LABS?

- Pentru că majoritatea ONG-urilor și a instituțiilor statului nu au capacitatea de a face cercetare și nici know-how-ul pentru a defini o soluție tehnică optimă într-un timp scurt.
- Pentru că succesul soluțiilor digitale este strict condiționat de modul în care acestea sunt proiectate și, din păcate, niciunul dintre cei doi actori din sectorul public nu are specialiștii necesari să o facă.
- Pentru că România se confruntă cu lipsa capacității de evaluare a nevoilor de digitalizare, de înțelegere a cauzelor acestor nevoi și de concepere și proiectare de soluții funcționale.
- Pentru că sunt prea multe momente în care se spune că nu știm de unde să ne apucăm să schimbăm ceva sau că suntem prea mici sau că sunt prea multe probleme ca să poți să produci o schimbare reală, strategică.

DE CE SĂ AM ÎNCREDERE ÎN CIVIC LABS?

Civic Labs funcționează pentru că este bazat pe colaborare. Încă de la primele sale etape - de research și de identificare a problemelor unui domeniu - aduce împreună toți stakeholderii implicați - experți, instituții, companii, societate civilă - pentru a-i face parte din proces și a-i cointeresa să contribuie și pentru a nu duplica eforturi.

Civic Labs funcționează pentru că oferă soluții la cheie:

- Când o soluție este publicată pe platforma Civic Labs ea este rezultatul unor luni de cercetare calitativă și cantitativă făcută de oameni de research în zeci de interviuri în profunzime, cu seturi de date analizate și măcinate în detaliu, cu prototipuri testate și validate cu beneficiari și utilizatori reali.
- Când un finanțator decide să adopte o soluție din Civic Labs, știe clar care va fi rezultatul, cum trebuie să arate, cum trebuie să se comporte și cum trebuie să producă un impact pozitiv.
- Când implementarea unei soluții generate în Civic Labs este preluată de un ONG sau de o instituție, aceștia din urmă au susținerea, documentarea și suportul tehnic oferit de Code for Romania.

Civic Labs funcționează pentru că aduce inovație și în standardul de lucru, nu doar un vocabular la modă:

- Ajutăm societatea civilă și instituțiile publice să implementeze proiecte digitale corecte, care să soluționeze probleme reale, care vin însoțite de un ghid de implementare și de sprijin specializat pe parcursul proiectului.
- Ajutăm finanțatorii să investească în aceste proiecte digitale având siguranța unei soluții bine gândite, cu indicatori de succes măsurabili, cu sprijin în monitorizare și evaluare. În același timp îi ajutăm pe finanțatori să evite posibilitatea de a plăti cât nu face sau de a se trezi că, la anul, îi costă mai mult să repare sau să reconstruiască.

CE GĂSEȘTI ÎN **CIVIC LABS:** SOLUȚII LA CHEIE

**PROBLEME
VALIDATE**

**PROTOTIPURI
HIGH FIDELITY
TESTATE CU
UTILIZATORII**

**USER FLOWS &
USER STORIES**

**SPECIFICAȚII
TEHNICE**

**BUGET DE
DEVELOPMENT
TEHNIC**

CE URMEAZĂ DUPĂ CIVIC LABS

FIECARE SOLUȚIE ARE NEVOIE DE

**Una sau mai multe
organizații
non-profit sau
instituții care să
administreze
produsul**

**Unul sau mai mulți
finanțatori care să
acopere efortul de
dezvoltare tehnică și
punere în funcțiune a
soluției**

Code for Romania dezvoltă pro-bono, cu sprijinul comunității sale de voluntari, o parte dintre soluții, în limita a șase produse dezvoltate concomitent.

Adopția oricărei soluții din Civic Labs vine cu câteva obligații menite să asigure calitatea și sustenabilitatea produselor:

- un set clar de standarde de livrare a codului, a căror respectare va fi verificată de echipa Code for Romania,
- livrarea codului în format open source în repositoryul public Civic Labs în scopul reutilizării,
- supravegherea dezvoltării tehnice de către echipa Code for Romania.

RISIPA

Există un mit care spune că ai nevoie de 21 de zile ca să îți formezi un nou obicei. Timpul însă nu este unicul factor și nici cel mai important. Esențială este motivația care guvernează demersul de schimbare la nivel individual. Cifrele care fac referire la gradul de risipă la nivel global în multiple sectoare ar trebui să fie suficient de convingătoare încât să ne ajute să găsim foarte rapid motivația de a ne construi un set de practici care să contribuie la binele nostru și al celor din jur.

Risipa alimentară, de energie, de produse vestimentare și multe altele contribuie zi de zi la agravarea problemelor de mediu cu care ne confruntăm. Soluțiile nu sunt doar în responsabilitatea celor care ne guvernează, ci și a noastră, cei care suntem de fapt cei care generează o mare parte din probleme. A duce un stil de viață responsabil este o obligație în anul 2021 dacă vrem ca generația noastră și a copiilor noștri să aibă parte de un mediu sustenabil.

Astfel că, prin acest raport vă invităm astăzi să descoperiți în primul rând motivația necesară pentru a face o schimbare simplă cu efecte uriașe pentru sănătate și pentru comunitate, dar și o serie de soluții pe care le avem la îndemână care să ne ajute în acest demers.

Olivia Vereha
Program Lead & UX Architect

710
ore de cercetare

18
probleme identificate

360
ore de incubare

14
soluții depistate

750
ore de prototipare

REDUCEREA POLUĂRII

Am ales să abordăm în cadrul activității noastre dedicate mediului subiectul combaterii poluării pornind de la două componente esențiale demersului: măsurarea poluării și reducerea risipei în multiple sectoare. Încercând să înțelegem cauzele care stau la baza numerelor îngrijorătoare cu privire la risipă în România, ne-am aplecat atenția asupra mai multor paliere: reutilizare, combaterea risipei alimentare, promovarea consumului local și eficiența energetică. Scopul final este să identificăm acele puncte în care tehnologia poate să joace un rol esențial în facilitarea atingerii obiectivelor de protecție a mediului pe termen lung.

Putem constata că nivelul de conștientizare al populației cu privire la nevoia de reducere a risipei este destul de restrâns prin comparație cu presiunea impusă de nevoile pe care le avem pentru a combate poluarea la nivel local și național. De multe ori, modul de comunicare al informațiilor despre gravitatea situației dezarmează publicul larg și îl demotivează în demersurile sale pentru că simte că sunt puține acțiuni pe care le-ar putea întreprinde pentru a ajuta la eforturile globale. În mod ironic, cea mai mare nevoie de acțiune în acest moment este din partea cetățeanului, la nivel individual, pentru a putea ține sub control poluarea.

Prin formarea și consolidarea unor obiceiuri simple în modul în care ne facem cumpărăturile, cum gătim, cum comunicăm cu ceilalți, cum "scăpăm" de obiectele sau produsele vestimentare de care nu mai avem nevoie, până la activități mai puțin frecvente cum ar fi luarea de decizii foarte bine informate de achiziție a unei locuințe sau a unui automobil, putem să fim noi cei care producem schimbarea de care avem cu toții nevoie ca să rămânem sănătoși și să ne bucurăm în continuare de planeta noastră. Chiar de azi putem să petrecem cu câteva minute în

plus pe lista de cumpărături pentru a putea evalua dacă nu cumva cumpărăm prea multe ingrediente pentru rețeta pe care ne dorim să o gătim, putem să sprijinim organizațiile neguvernamentale prin donații organizate și igienizate, putem să punem la vânzare un dispozitiv electronic pe care nu îl mai folosim în loc să îl aruncăm la gunoi sau putem să ducem mai departe mesajele de informare corectă despre bunele practici în reducerea risipei către comunitate, grupul de prieteni și de cunoscuți.

În paginile următoare veți descoperi o serie de probleme identificate în lupta pentru combaterea risipei, dar și potențiale soluții digitale care pot să ne fie aliați în a face primii pași spre un mediu mai sigur și mai rezilient.

ACTORI

A. INSTITUȚII PUBLICE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI (ANPM)

Din 2004, Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM) are rolul de a coordona activitatea agențiilor regionale și județene pentru protecția mediului din subordinea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor cu scopul de a asigura populației un mediu sănătos în concordanță cu dezvoltarea economică și progresul social. ANPM are ca misiune *“a asigura un mediu mai bun în România pentru generațiile prezente și viitoare și realizarea unor îmbunătățiri majore și continue ale calității aerului, solului și apelor.”* Printre atribuțiile ANPM se numără planificarea strategică de mediu, monitorizarea factorilor de mediu, autorizarea activităților cu impact asupra mediului, implementarea legislației și politicilor de mediu la nivel național și local, raportările către Agenția Europeană de Mediu, pe următoarele domenii: calitatea aerului, schimbări climatice, arii protejate, contaminarea solului, apă.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR (A.N.S.V.S.A.)

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor este autoritatea de reglementare pentru siguranța alimentelor aflată direct în subordinea Guvernului și în coordonarea prim-ministrului. Rolul ANSVSA este de autorizare și certificare în domeniile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, de monitorizare și control al activităților din domeniul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, de realizare a cadrului juridic și de elaborare a reglementărilor specifice activităților din domeniu, dar și de susținere a eforturilor de combatere a risipei alimentare.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE (MADR)

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale este autoritatea publică centrală responsabilă cu aplicarea strategiei și programului de guvernare, cu rol în elaborarea și implementarea strategiilor naționale sectoriale în domeniile agriculturii și producției alimentare și a dezvoltării rurale. MADR are de asemenea un rol foarte important în crearea condițiilor propice pentru dezvoltarea segmentului de producători locali susținând creșterea și diversificarea producției agricole, creșterea competitivității produselor agroalimentare și pescărești românești și absorbția de fonduri destinate sectorului cu scop de susținere financiară și fiscală a agriculturii prin programe multianuale dedicate accelerării procesului de dezvoltare rurală și nu numai.

ADMINISTRAȚIILE LOCALE

Un rol important în reducerea risipei îl joacă administrația locală care este responsabilă de reabilitarea termică a clădirilor, de dezvoltarea infrastructurii de piste de biciclete, de modernizarea sistemelor de transport în comun și de programe de educare a populației cu privire la bune practici în domeniul combaterii poluării. În ceea ce privește colectarea de produse, autoritățile locale sunt cele care dau autorizații pentru amplasarea în spații publice a containerelor de colectare de donații.

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

Uniunea Europeană este cel mai activ actor în ceea ce privește lupta cu efectele poluării. Încă din anul 2016 Consiliul Uniunii Europene și-a asumat un angajament de îmbunătățire a monitorizării risipei de alimente, a nivelului de informare a populației și de facilitare a donării de alimente către organizații neguvernamentale. Prin Pactul Verde European, Comisia Europeană a crescut considerabil presiunea asupra statelor membre de a demara și susține cât mai multe acțiuni destinate soluționării problemelor legate de risipa alimentară.

B. ORGANIZATII NEGUVERNAMENTALE

EFDEN

EFdeN este un ONG fondat în 2013 de către un grup de tineri pasionați, alături de Universitatea Tehnică de Construcții București și Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu". Format dintr-o echipă de 60+ tineri de la mai multe facultăți din București cu un număr de peste 800 de studenți, masteranzi și doctoranzi care au făcut parte din echipa EFdeN, cumulând peste 350,000 ore de voluntariat, organizație este astăzi una dintre cele mai reprezentative din sector, cu multiple premii obținute la nivel internațional pentru proiectarea și construcția a două modele de case solare, eficiente energetic.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU RECICLARE (ROREC)

RoRec este o organizație neguvernamentală constituită de un grup de șase fabricanți europeni de aparatură electrocasnică activi în piața românească. Rolul asociației este de a prelua echipamente electrice și electronice de la consumatori persoane fizice sau actori comerciali pentru a le colecta responsabil, de a le distribui spre reutilizare, reciclare sau pentru a le valorifica. RoRec derulează și acțiuni de educare a populației în privința colectării și reciclării corecte a deșeurilor electronice.

CRUCEA ROȘIE SECTOR 6

Crucea Roșie - Filiala Sector 6 administrează un sistem complex de colectare și reutilizare de haine donate în folosul copiilor și familiilor din grupuri vulnerabile. În perioadă anterioară pandemiei, organizația organiza evenimente de colectă de haine săptămânale la sediul lor pe lângă gestionarea rețelei de containere din magazine și alte spații publice. Crucea Roșie - Sector 6 coordonează această activitate la nivel național.

BĂNCILE PENTRU ALIMENTE

Băncile pentru alimente sunt un tip de serviciu social care colectează și redistribuie produse alimentare, de igienă și de uz casnic (în general bunuri de consum) către cei aflați în nevoie. Aceste organizații non-profit au ca scop transferul acestor produse în condiții de siguranță de la producători sau magazine de desfacere către alte ONG-uri care le pot apoi distribui în funcție de nevoi către beneficiarii finali.

PROBLEME

PROBLEME IDENTIFICATE

Reducerea poluării prin colectare și reutilizare este poate unul dintre cele mai eficiente moduri de luptă contra risipei. În prezent în România există o serie de practici în continuă formare în ceea ce privește prelungirea duratei de viață a unor obiecte de uz casnic, a hainelor și încălțăminteii, a pieselor de mobilier și decorațiunilor prin donarea lor pe mai multe căi. Există două moduri prin care românii obișnuiesc să doneze, fie către organizații neguvernamentale care derulează programe specifice, în cadrul unor evenimente dedicate sau prin containerele amplasate în orașele din țară, fie ducând ei înșiși donații către satele natale sau către rudele aflate în nevoie. De obicei cea de a doua reprezintă prima opțiune de donare, iar dacă aceștia nu și le doresc, le transferă mai departe către un ONG sau, din nefericire, le aruncă deși ele sunt în stare bună.

Dar reducerea risipei nu este doar despre donații ci și despre schimburi, vânzare sau schimbarea destinației unor obiecte. Deși în stadiu incipient, crește numărul de evenimente de tip Yard/Garage Sale în rândul tinerilor prin intermediul rețelelor de socializare. Dezvoltarea platformelor de tip OLX sau LaJumate încurajează oamenii să pună la vânzare obiectele pe care nu le mai utilizează dar care nu au de ce să fie aruncate. De asemenea, există organizații care preiau obiecte de mari dimensiuni, precum mobilierul, gratuit și le distribuie către nevoiași rezolvând una dintre cele mai mari probleme când vine vorba de a "scăpa" de mobila veche, și anume demontarea și transportul acesteia.

Reducerea risipei se referă și la comportamentele alimentare și la mecanismele pe care le avem la dispoziție pentru a reduce cantitatea uriașă de mâncare pe care o aruncăm zi de zi.

Mai mult, nu putem să adresăm subiectul risipei fără a discuta și despre eficiența energetică și despre consolidarea unor comportamente sănătoase în ceea ce privește contribuția individuală la reducerea consumului de energie în mod eficient.

PROBLEMA 1

Lipsa obiceiurilor de reutilizare în rândul populației

O primă problemă legată de gradul redus de reutilizare în România este direct legat de obiceiurile de donație ale populației. Cel mai adesea, cetățenii nu tratează reutilizarea ca pe un obiectiv în sine și nu își consolidează obiceiuri constante de a dona sau de a cumpăra sau prelua obiecte deja utilizate. Acest lucru se datorează și lipsei de informare cu privire la impactul pe care îl au asupra mediului dacă perpetuează obiceiul de a arunca hainele vechi sau electronicele în condiții improprii, dar și lipsei de acces facil la rețeaua de colectare. Momentele în care populație totuși demarează acțiuni de colectare spre reutilizare, adică donații în haine și obiecte, sunt destul de previzibile pe parcursul unui an, și anume în apropierea sărbătorilor de Paști și Crăciun, momente de obicei asociate cu *“curățenia de sărbători”*.

Situația este și mai complicată când vine vorba de actorii din mediul corporate care, în foarte puține cazuri și-au creat proceduri de donare de obiecte pe care le scot din uzul companiei. Mai mult, în ultima perioadă, din teama de a nu dona obiecte care pot conține informații sensibile pentru companie, de exemplu laptopuri vechi dar încă funcționale, preferă să le distrugă în loc să le igienizeze, să le reconfigureze și să le pună la dispoziția celor care le pot dona către nevoiași. Donațiile în obiecte care nu sunt electronice din partea companiilor de obicei au loc în momentul unei schimbări de sediu sau al închiderii unei închideri de business. Mobilierul este greu de transportat și termenele reduse fac dificil pentru organizații cu capacitate mică să găsească rapid soluții pentru a le prelua și depozita până când au posibilitatea de le transfera către beneficiari.

PROBLEMA 2

Lipsa infrastructurii suficiente pentru punctele de colectare de donații

În România în momentul de față nu există suficiente puncte de colectare pentru a gestiona întreaga cantitate disponibilă de produse sau materiale reutilizabile. Gradul de risipă este crescut și din cauza lipsei de eficientizare a procesului de recuperare și repunere a acestora în circuitul de utilizare. Pe lângă faptul că nu există suficiente puncte de colectare, reciclarea și reutilizarea fiind considerate practici în curs de maturizare în România, acestea au fost demarate inițial în centrele urbane în cadrul unor programe pilot. Ceea ce înseamnă că și infrastructura care s-a extins în ultimele două decenii a avut în vedere plasarea punctelor de colectare în proximitatea celor deja existente. Aceasta a dus la o distribuție inegală a rețelei de containere de colectare. Punctele în care cetățenii pot duce donații sub formă de haine, dispozitive sau obiecte în continuare se găsesc și sunt folosite cu o frecvență mai mare în zonele urbane, dar nu întotdeauna în cele mai accesibile puncte.

Pentru a putea extinde o astfel de rețea este nevoie ca organizațiile să se asigure că au capacitatea de transportare a donațiilor, de sortare, de igienizare, de depozitare și de distribuție. În tot acest proces sunt implicați mulți parteneri, de la compania care are capacitatea de a asigura producția de containere speciale, la primărie care poate aloca spațiile necesare pentru amplasarea acestora, la compania care poate asigura igienizarea corectă a hainelor, încălțămintei și altor textile la un cost rezonabil etc. Sinergia dintre toate aceste entități și capacitatea de management a organizațiilor sunt condiții vitale ca acest proces să funcționeze eficient.

PROBLEMA 3

Lipsa de înțelegere a circuitului de donație de către donatori

Valurile de donații care cresc foarte mult în anumite momente ale anului pun o presiune foarte mare pe organizațiile care colectează haine și obiecte pentru a le duce mai departe către grupurile defavorizate. În general, oamenii nu cunosc parcursul unei donații mai departe de containerul sau punctul temporar de colectare organizat în cadrul unui eveniment și ce efort logistic presupune acest proces.

Multe dintre companiile cu care organizațiile colaborează pentru ridicarea donațiilor și transportul lor fie către depozite, igienizare sau către alte organizații beneficiare sau direct către persoanele către care au nevoie de ele, se angajează în colaborare dacă volumele sunt mari sau constante pentru a fi rentabil pentru ele. Așadar, un ritm foarte inegal de colectare, cu vârfuri în perioada sărbătorilor nu este un avantaj pentru relația dintre organizații și companiile care îi ajută, pro-bono sau contra cost, în proces.

Campaniile organizate de companii tot în perioade specifice ale anului generează o fluctuație a volumului de donații greu administrabilă de organizații. Astfel că au existat cazuri în care, din lipsa de capacitate de sortare și igienizare unele campanii foarte de succes în etapa de colectare, s-au soldat cu depozite în care donațiile s-au deteriorat atât de mult încât nu au mai putut fi puse înapoi în circuit.

PROBLEMA 4

Impredictibilitatea voluntarilor și accesul dificil la depozite

În etapa de sortare a donațiilor, organizațiile se bazează cel mai mult pe voluntari. Procesul de sortare este guvernat de reguli foarte stricte pe care aceștia trebuie să le respecte în separarea hainelor care merg spre igienizare

de cele care pot fi introduse într-un circuit de downcycling (crearea de obiecte de valoare mai mică sau cu o altă destinație decât a celor din care sunt făcute. De exemplu, transformarea unor tricouri din același material într-un covoraș pentru ușa de la intrare sau pentru baie), de cele care merg la distrugere sau de cele care pot fi igienizate și introduse spre vânzare într-un charity shop.

Lipsa de predictibilitate când vine vorba de disponibilitatea voluntarilor pune în dificultate organizațiile care trebuie să respecte și un calendar planificat în relația cu ceilalți actori.

Activitatea în sine este consumatoare de timp și nu este una dintre cele mai atractive acțiuni de voluntariat ca urmare a faptului că de multe ori, poveștile care circulă în grupurile de voluntari despre condiția în care se află unele dintre hainele donate făcându-i pe aceștia să nu se implice. Un alt factor care contribuie la dificultatea atragerii de voluntari este distanța la care sunt amplasate depozitele de sortare. Ele nefiind accesibile ușor acestora, în zone deservite suficient de transportul în comun fac voluntarii să nu fie dispuși să vină la o acțiune de sortare pentru patru sau șase ore, dacă acest lucru înseamnă că vor petrece alt două-trei ore pe drum.

PROBLEMA 5

În multe cazuri nu este rentabil pentru ONG-uri să colecteze spre reutilizare

Unele donații colectate sunt problematice pentru organizațiile neguvernamentale pentru că igienizarea sau recondiționarea lor este mult mai costisitoare decât achiziția unui obiect nou. Este de pildă cazul donațiilor în încălțăminte. Pentru a igieniza o pereche de pantofi sau bocanci costul se poate ridica și la 30-40 de lei. Există numeroase magazine care aduc astfel de încălțăminte la prețuri sub acest prag, chiar dacă ele sunt la o calitate mai redusă față de obiectele donate. De multe

ori, organizațiile preferă, în cazul încălțămintei să colecteze fonduri care le permit să cumpere pantofi noi pentru beneficiari sau roagă donatorii să cumpere ei astfel de donații și să le ofere celor care au nevoie de ele.

Recondiționarea sau repararea pieselor de mobilier este o operațiune care necesită persoane specializate și produse specifice, ceea ce din nou poate genera costuri mari pentru organizații. În cazul dispozitivelor electronice, recondiționarea unui laptop poate fi de durată și implică achiziția de componente specifice, ceea ce face ca tot efortul să fie mai mare decât unul de fundraising pentru achiziționarea aceluiași dispozitiv dar nou. În general, dacă reparația unui obiect duce la costuri egale cu 50-80% din valoarea inițială a obiectului donat, nu este rentabil pentru organizație să investească în astfel de procese.

PROBLEMA 6

Nu exista programe eficiente de stimulare pentru reutilizar

În momentul de față nu există programe sau acțiuni care să impulsioneze sau să răsplătească reutilizarea. Una dintre puținele inițiative de calibrul național ar fi trebuit să fie programul *“Rabla pentru electrocasnice”* derulat de către Ministerul Mediului, mai exact de Administrația Fondului pentru Mediu. Prin acest program cetățenii care predau electrocasnicele vechi primesc vouchere pe care le pot folosi la o nouă achiziție de echipamente de generație nouă. În 2020 programul nu a fost de fapt unul funcțional, ca urmare a problemelor de ordin tehnic ale platformei de înscriere a cetățenilor, dar în 2021, ministerul a anunțat că bugetul pentru Rabla pentru electrocasnice este de 75 de milioane de lei și programul va demara în ultima săptămână a lunii aprilie.

Programele care au avut succes în rândul populației au fost totuși cele de tip buy-back, cele în care cumpărătorul primește un discount considerabil dacă la achiziția unui produs electronic îl aduce la schimb pe cel vechi.

Modelul este utilizat și în cazul programului Rabla pentru mașini, care își propune să sprijine eforturile de reînnoire a parcului auto național.

Pe platforma online a Dacia, în secțiunea dedicată programului RABLA, scrie că se acordă tichete cu valoare de 6.500 de lei pentru casarea mașinilor vechi, care se pot folosi doar pentru achiziția unei mașini noi *”cu noxe emise de maximum 140g CO2/km în regim WLTP”*. O achiziție poate beneficia doar de un singur tichet valoric. Pentru a stimula aceste practici, Dacia pune la dispoziție și un set de alte beneficii pentru cumpărător, discounturi suplimentare în cazul achiziției unor mașini și mai prietenoase cu mediul.

PROBLEMA 7

Infrastructura digitală de reutilizare în afara donațiilor este relativ redusă

Când vorbim de reutilizare discuția trebuie să depășească cu mult granița sistemului de donații de obiecte prin intermediul organizațiilor neguvernamentale. Analizând infrastructura care facilitează reducerea risipei prin reutilizare am constatat că există puține medii prin care oamenii să poată să întreprindă astfel de acțiuni cu ușurință. Practici uzuale în alte state cum ar fi Yard/Garage Sales, acțiuni prin care oamenii să se organizeze la nivel local să facă mici evenimente prin care vând la prețuri foarte mici sau dau la schimb, obiecte de mobilier, utilitare sau decorațiuni din propriile case sunt destul de rare.

Rețelele de socializare facilitează desfășurarea unor astfel de evenimente, astfel că există grupuri în care se organizează online tipul acesta de eveniment, prin care unele persoane publică albume cu obiectele/produsele pe care le au spre vânzare și alți participanți pot licita în comentarii pentru ele.

Mediul online și apariția unor platforme precum OLX, LaJumate sau Publi24 au facilitat și dezvoltarea unor alte practici prin care cetățenii pot

să doneze produsele de care nu mai au nevoie. Aceștia le încarcă pe platforme ca pe orice alt item dat spre vânzare, dar cu valoare zero.

PROBLEMA 8

Reutilizarea redusă a textilelor și dificultatea reciclării acestora

Impactul ecologic al producerii, reutilizării și reciclării textilelor este prea puțin cunoscut de către consumatori. Cantitatea de îmbrăcăminte cumpărată de fiecare persoană la nivelul Uniunii Europene a crescut cu 40% în ultimele decenii, ca urmare a creșterii accesului la achiziții la nivel global, a ieftinirii produselor din sector (prețurile hainelor în UE au scăzut cu peste 30% în ultimii 20 de ani) în paralel cu dezvoltarea și popularizarea modei de consum (fast fashion). Hainele sunt responsabile pentru până la 10% din impacul consumului asupra mediului în UE, impact care este cel mai vizibil în rândul țărilor care importă foarte mult din alte state pentru că nu produc local materiile prime pentru fabricare.

Procesul de producție implică un consum foarte mare de apă, de energie și de substanțe chimice (un exemplu este cantitatea mare de pesticide pe care le folosesc producătorii în creșterea bumbacului), iar livrarea produselor și expunerea lor spre vânzare generează de asemenea poluare prin transport, spălare și călcare a hainelor de exemplu. La nivelul anului 2019, potrivit unui raport al Uniunii Europene, mai puțin de jumătate din hainele folosite erau colectate pentru reutilizare sau reciclare atunci când oamenii nu mai aveau nevoie de ele, iar doar 1% erau reciclate în alte obiecte de îmbrăcăminte pentru că tehnologiile necesare pentru a transforma haine vechi în fibrele necesare unei noi producții încă sunt în stadiu experimental sau foarte puțin dezvoltate.

Uniunea Europeană a adoptat în 2018 un pachet de măsuri care obligă statele membre ca până în anul 2025, textilele să fie colectate separat pentru a putea reduce impactul acestui sector asupra mediului prin procese structurate.

PROBLEMA 9

Reutilizarea problematică a deșeurilor electrice

Echipamentele electronice (cum ar fi aparatele electrocasnice, echipamentele IT&C și industriile conexe - baterii, tuburi fluorescente etc) scoase din uz au cunoscut o creștere foarte mare a numărului lor în ultima perioadă, la nivelul UE cel puțin. Conform statisticilor publicate de Eurostat *“mai puțin de 40% sunt reciclate”*, iar din totalul de echipamente colectate electrice și electronice, 52.7% erau aparate mari de uz casnic, 14.6 erau aparate de consum și panouri fotovoltaice, 14.1% echipamente informatice și de telecomunicații și restul erau aparate mici de uz casnic sau alte dispozitive. Nu știm însă care este situația la nivel național, ca urmare a lipsei raportărilor din perioada 2018-2020 din partea României.

În cadrul unui proiect de raport al comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară din cadrul Parlamentului European se face referire la conceptul de *“planned obsolescence”* sau *“durata de viață limitată”* a produselor puse acum pe piață și se menționează că: *“Lanțurile valorice ale produselor-cheie: produsele electronice și TIC 19. sprijină inițiativa pentru circularitate în domeniul electronicii, care va aborda deficiențele în ceea ce privește durabilitatea, proiectarea circulară, prevenirea generării de deșeuri, precum și colectarea și reciclarea deșeurilor; solicită armonizarea infrastructurii de reciclare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice în UE;”*

PROBLEMA 10

Lipsa de educație a populației cu privire la efectele risipei în multiple arii

În cele mai multe cazuri, poluarea poate fi limitată de o mai bună gestionare a resurselor pe care le avem deja și pe care le achiziționăm. Comportamentele bine conturate care au grijă de mediul înconjurător se

formează în timp cu ajutorul unor mecanisme de construcție de obiceiuri sănătoase integrate în activitățile de zi cu zi. Eficiența consolidării acestor obiceiuri ține de frecvență și de know-how ușor de asimilat și nu au aproape niciodată succes atunci când sunt izolate de ritmul zilnic de viață al cetățeanului. Fie că vorbim despre informații accesibile despre amprenta de carbon în momentul achiziției de produse din magazine, informații despre eficiența energetică în momentul în care o persoană utilizează sau achiziționează produse dedicate locuinței sale sau date explicate pe înțelesul tuturor indiferent de gradul de interes pe care îl au cu privire la subiect, avem nevoie ca informația care ajunge la cetățean să fie diseminată nu doar pe canalul potrivit și cu limbajul adecvat, ci și în momentele în care poate avea cel mai mare impact.

PROBLEMA 11

Lipsa de educație despre soluțiile la îndemână de reducere a risipei la nivel individual

Reducerea risipei poate și trebuie să pornească de la nivelul fiecăruia dintre noi. Accentul în discursul public, pus foarte mult pe acțiunile necesare a fi întreprinse în etapa de reciclare îndepărtează cetățeanul de acțiunile utile pe care le poate derula foarte ușor în cea dedicată reducerii risipei. Având puține cunoștințe despre procesul de colectare spre reutilizare și având puțin timp la dispoziție pentru a se documenta temeinic pe subiect, o persoană va evalua, de multe ori, greșit gradul de dificultate a dezvoltării unor practici și comportamente anti-poluare. Astfel că, la nivel individual, promovarea unor bune practici în achiziția de produse alimentare, de produse vestimentare, de materiale de bricolaj pentru casă etc ar putea fi o tactică mult mai eficientă în combaterea poluării decât a pune accentul exclusiv pe colectarea spre reciclare și susținerea acțiunilor din această etapă.

De asemenea, este important de cartografiat care sunt momentele în care cetățeanul este implicat în decizii comunitare pentru a identifica modurile

în care acesta poate contribui la reducerea risipei la nivel de grup. Un exemplu în acest sens este reprezentat de momentele în care se iau decizii în cadrul asociației de bloc sau în momentele în care oamenii participă la ședințe publice ale administrației locale. Acestea sunt ocazii cu care un cetățean informat poate să contribuie considerabil la promovarea de bune practici pentru comunitate, dar are nevoie de toate datele necesare pentru a putea deveni acest ambador.

PROBLEMA 12

Gradul scăzut al redistribuirii alimentelor

Deși în ultima perioadă, la nivel european, au început să apară din ce în ce mai multă acte normative cu privire la reducerea risipei de mâncare (cum ar fi în Norvegia- 2017, Franța - 2016 și Italia - 2016) și această temă se bucură de interesul Parlamentului European, în România, de exemplu, prima bancă de alimente s-a înființat abia în 2016.

Conform Parlamentului European se estimează că în UE sunt generate anual 88 de milioane de tone de deșeuri alimentare (echivalentul a 173 kg/locuitor). Conform Comisiei Europene, pierderea aceasta este estimată la costuri economice de 143 de miliarde de euro. Costurile însă nu se măsoară doar în bani, ci și în costuri ecologice având în vedere că producția acestor alimente face uz de resurse limitate, precum apă, sol și energie, contribuind totodată la schimbările climatice. Conform Organizației pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite, amprenta de carbon a alimentelor risipite cauzează aproximativ 8% din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră. Pentru fiecare kilogram de alimente produs se eliberează aproximativ 4.5 kg de CO₂ în atmosferă.

Mai mult, la nivel global peste 793 de milioane de oameni sunt subnutriți. Eurostat arată că *“(în 2018) 33 de milioane de oameni nu au putut să își permită o masă calitativă (incluzând, carne, pui, pește sau echivalentul*

vegetarian) odată la 2 zile.” În România în anul 2019, 20,1% din populație nu putea să își permită aceeași masă, ocupând în această privință locul 3 în UE (după Bulgaria și Ungaria).

Băncile de alimente sunt entități juridice care preiau de la donatori (agenți comerciali) surplusul de produse alimentare și nealimentare, aflate în termen și care pot fi utilizate pentru consum și le redistribuie către organizații neguvernamentale care le pot duce către beneficiari din grupurile vulnerabile.

Dezvoltarea redusă a rețelei de bănci de alimente din România este cauzată, potrivit reprezentanților acestora, în special de probleme de ordin legislativ. Lipsa reglementărilor suficiente și a normelor de aplicare a celor curente, respectând realitatea din teren face activitatea acestor bănci foarte dificilă, în contextul în care statisticile referitoare la risipa alimentară sunt foarte îngrijorătoare. De exemplu, aproximativ 1 din 3 alimente produse la nivel mondial pentru consum uman se risipește. Deși cea mai mare parte a risipei provine din gospodării, băncile de alimente nu au capacitatea de a lucra direct cu persoane fizice pentru a prelua alimente din partea acestora și se bazează pe producători sau retailerii.

PROBLEMA 13

Nu exista o infrastructură completă pentru redistribuirea surplusului alimentar

Așa cum menționam anterior, băncile de alimente preiau produse direct de la agenți economici, ceea ce lasă în afară o serie de alte surse de risipă alimentară precum industria Horeca și consumatorii direcți, cetățenii. În acest moment nu există o infrastructură completă care să poată adresa și risipa cauzată de cei din urmă, tot în lipsa unui cadru legislativ clar care să încurajeze definirea de bune practici în cazul lor.

Dacă situația în ceea ce privește cetățeanul este cea mai complicată, pentru că o entitate care ar prelua produse de la acesta nu poate verifica în ce condiții a depozitat produsele pe care vrea să le doneze pentru a se asigura de calitatea lor, chiar dacă ele sunt sigilate, în cazul restaurantelor care îndeplinesc norme sanitare foarte clare, ar trebui să existe un mecanism prin care acestea să poată să livreze către centre sociale sau prin organizații către alți beneficiari, preparatele care la final de zi, acum sunt aruncate și nu pot fi păstrate în bucătărie ca urmare a regulilor interne.

PROBLEMA 14

Lipsa de conștientizare a populației cu privire la impactul transportului produselor de la producător la magazin

Pentru consumatorul obișnuit decizia de achiziție a unui produs din magazin ia în calcul factori cu impact imediat asupra lui, principalul fiind costul aceluși produs. De foarte puține ori, când cumpărăm un lucru ne întrebăm unde a fost produs, cum a fost transportat până la magazin, în ce ambalaje a fost livrat și cum a fost de fapt produs. Aceste întrebări sunt de obicei luate în calcul de cei care sunt foarte pasionați de domeniul protecției mediului și care își doresc activ să contribuie la lupta cu combaterea poluării.

Pentru a putea stimula interesul publicului larg pentru astfel de informații și pentru a reuși să îi influențăm pozitiv decizia de cumpărare în favoarea acelor produse care au cel mai mic impact asupra mediului, sau care susțin economia locală este necesar ca datele să ajungă la acesta în momentul potrivit, când ia decizia de cumpărare, într-un limbaj care să transmită informația cât mai clar posibil.

PROBLEMA 15

Nu avem infrastructura rezonabilă de transport cu bicicleta/trotineta

Într-un oraș ca București, lungimea pistei de bicicletă disponibilă la nivelul anului 2020, conform Organizației Pentru Promovarea Transportului Alternativ în România OPTAR, este de aproape 17 kilometri, deși planurile administrației locale erau ca încă din anul 2018 să existe finalizați cel puțin 30 de kilometri și în 2019 să fie extinsă rețeaua la 70 de kilometri de pistă.

În acest moment, în România nu există condiții suficient de sigure pentru a încuraja folosirea bicicletei ca mijloc alternativ de transport în rândul populației. Deși nenumărați cetățeni se aventurează zi de zi spre birou sau în orice altă destinație folosindu-se de bicicletă sau de trotinete, aceștia își pun în pericol viața angajându-se în trafic într-unul dintre cele mai aglomerate orașe din Europa din punct de vedere rutier. Situația este similară și în restul țării. În ciuda numeroaselor acțiuni de advocacy din partea organizațiilor de profil, situația pistelor de biciclete avansează greu în majoritatea localităților.

PROBLEMA 16

Autovehiculele puțin poluante nu sunt foarte utilizate în România, dar datele arată o creștere

România înregistrează o creștere a numărului de autoturisme hibrid și electrice, dar în continuare procentele rămân reduse. În primele nouă luni ale anului trecut creșterea numărului de înmatriculări de mașini noi "verzi" a fost de 9% potrivit unor date publicate de Asociația Producătorilor și Importatorilor de Automobile.

La nivel european, în primul trimestru al anului 2021 în UE s-au înmatriculat 2.6 milioane de autoturisme. Dintre acestea 5,7% au fost

mașini 100% electrice, 8.2% hibride cu alimentare la priză și 18.4% hibride fără surse externe de alimentare a bateriilor. În România în același interval s-au înmatriculat 415 mașini 100% electrice, cu 53% mai mult ca în aceeași perioadă în 2020, 360 de mașini cu alimentare la priză. Primele trei luni ale anului au arătat și o scădere cu cca 55% a achiziției automobilelor pe benzină (7727 mașini înmatriculate).

Una dintre problemele care afectează rata de creștere este lipsa unei rețele suficiente de stații de încărcare. Uniunea Europeană și-a propus instalarea unui milion de stații publice de încărcare până în anul 2024 și triplarea acestui număr până în 2029. În 2020, în România existau doar 344 de stații, conform Asociației Constructprilor Europeni de Automobile.

PROBLEMA 17

Utilizarea redusă a transportului în comun

Conform, Observatorului de Mobilitate Urbană pentru a avea un plan de mobilitate urbană eficient este important ca administrația locală și cea centrală să nu piardă din vedere aspecte cheie care țin de gradul de accesibilitate și simplitate a utilizării transportului în comun de către cetățeni. Acest grad este direct dependent de diversitatea opțiunilor de transport, echiparea acestor vehicule cu toate dotările necesare pentru persoanele care îl folosesc (inclusi persoane care suferă de dizabilități variate, nu doar motorii), de gradul de siguranță și de eficiență al sistemului și de eforturile depuse pentru a reduce impactul acestor sisteme asupra mediului și sănătății oamenilor.

Transportul în comun este un mod bun de a reduce aglomerarea, a proteja natura și a reduce emisiile de gaze cu efecte negative asupra sănătății oamenilor. Acest lucru este cu atât mai realizabil dacă transportul în comun folosește carburanți ecologici sau metode alternative de propulsie (cum ar fi autobuzele electrice). Comisia Europeană încurajează folosirea transportului

în comun într-un mix de modele alternative, menite să ajute persoanele care trăiesc sau lucrează în zone urbane (în special urbanul mare). Printre exemplele din acest mix de metode se numără parcare mașinii personale în afara centrelor orașelor sau în stații de autobuz sau gări.

Comisia Europeană vine în ajutorul țărilor membre prin programe structurale de finanțare pentru reînnoirea și modernizarea rețelelor de transport, interconectarea diferitelor categorii și nivele de autorități și organizații care lucrează în acest domeniu, și schimb de bune practici între diferite regiuni. Dincolo de asta asigură un cadru organizatoric și legal dezirabil pentru asigurarea unor drepturi și siguranțe pentru pasagerii, modificarea și adaptarea sistemelor de cumpărare de bilete și abonamente (în special metode de smart ticketing).

În acest moment, în România sistemele de transport în comun la nivel național nu funcționează integrat în ceea ce privește interacțiunea digitală cu cetățeanul ceea ce face ca pentru un călător a schimba și conecta două sau mai multe mijloace de transport să fie un proces complicat, care implică achiziție separată de bilete din locuri și prin mijloace diferite de exemplu. Lipsa de predictibilitate a transportului în comun, împreună cu lipsa de integrare a serviciilor acestora și cu lipsa de curățenie, adesea reclamată de călători mai ales în raport cu transportul feroviar face ca adopția transportului în comun să stagneze sau să se reducă în continuare.

PROBLEMA 18

Lipsa datelor despre eficiența energetică a clădirilor

Lupta împotriva poluării este reprezentată și de reducerea risipei de energie la nivel rezidențial. România are nevoie de progrese în ceea ce privește eficientizarea și reducerea pierderilor din diferite sisteme, care la rândul lor ajustează și eficientizează necesarul de energie în vederea scăderii costurilor vizibile și invizibile asupra mediului și sănătății oamenilor.

Uniunea Europeană are ca țintă neutralitatea cu privire la reducerea impactului asupra climei în următorii 30 de ani. Printre măsurile care ajută statele membre să conducă întreaga uniune spre acest obiectiv se află și îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor. Potrivit raportului *“Tendențele eficienței energetice și politici în România”* elaborat de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) - Departamentul de Eficiență Energetică, cel mai mare consumator de energie este segmentul casnic (33,16% în anul 2018), ceea ce a condus la derularea de inițiative multiple care să contribuie la eficientizarea energetică la nivel micro, al cetățeanului. Astfel că anual se implementează programe care vizează înlocuirea inteligentă a electrocasnicelor sau programe de reabilitare termică a clădirilor rezidențiale. De asemenea, toate clădirile care vor fi construite începând cu anul 2021 vor trebui să respecte standardul nZEB *“nearly zero energy building”*, cu o performanță energetică foarte ridicată și pentru care necesarul de energie este generat în proporție de cel puțin 30% din surse regenerabile.

Datele despre consum sunt centralizate de către ANRE, sumar, la perioade neregulate și într-un limbaj specific industriei energetice. Rezultatele analizării acestor date sunt făcute disponibile prin intermediul unor rapoarte, publicate în format .pdf care sunt dificil de parcurs și care necesită înțelegerea termenilor de specialitate.

The image features a solid yellow background. Two thick, vertical black bars are positioned symmetrically on either side of the center. The top bar is located in the upper third of the image, and the bottom bar is in the lower third. In the center, between the two bars, the word "SOLUȚII" is written in a bold, black, sans-serif font. The letters are widely spaced, and a comma is placed under the letter 'Ț'.

Școala pentru Mediu

Program de educație pentru mediu
în toate școlile din România

DESPRE SOLUȚIE

Pentru a putea să educăm generații de viitori adulți responsabili cu mediul înconjurător și implicați în acțiuni pentru binele planetei, ca să producem o schimbare imediată relevantă și sustenabilă pe termen lung și să sprijinim toți actorii relevanți în lupta cu efectele grave ale poluării și să creștem capacitatea lor de intervenție propunem transformarea școlilor în hub-uri de educație pentru mediu.

Un prim pas în acest sens este crearea unei platforme pentru școli în care să listăm toate acțiunile dedicate protecției mediului derulate de organizații și instituții deopotrivă pentru a facilita participarea elevilor la acestea. În al doilea rând platforma va fi conectată cu sistemul Colectăm.Reutilizăm în care organizațiile își pot gestiona managementul proceselor de colectare, iar scolile în care se colectează donații în haine, obiecte sau electronice pot notifica ONG-urile să vină să le ridice.

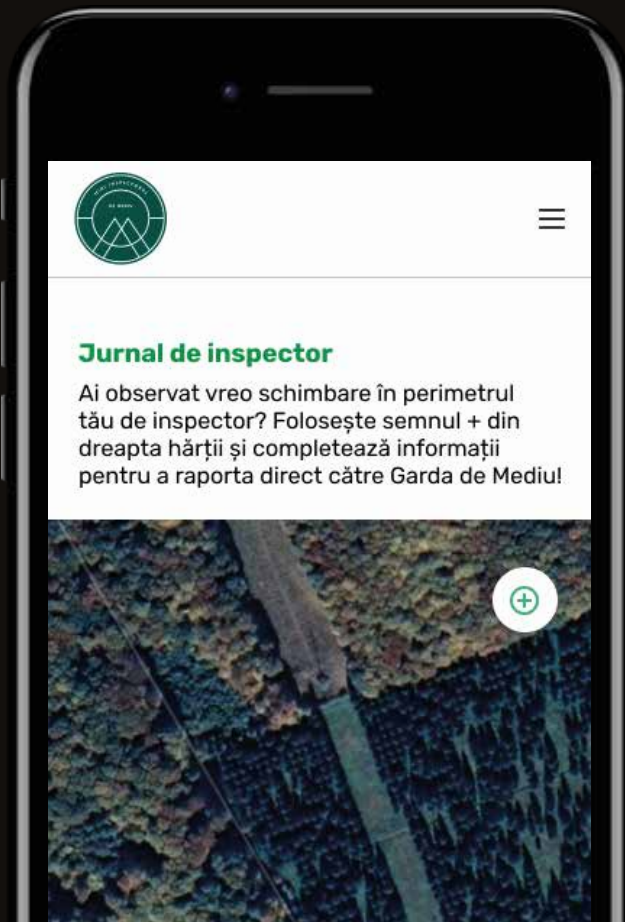
SCHIMBĂRI

- Conectarea elevilor cu acțiuni de protecție a mediului și creșterea nivelului de engagement în rândul acestora;
- Creșterea implicării școlilor în acțiuni de mediu și conectarea lor cu actori din mediul neguvernamental local;
- Creșterea cooperării dintre mediul școlar și organizațiile non-profit din sectorul protecției mediului.

Mini Inspectorul de Mediu

Aplicație de educație pentru mediu

DESPRE SOLUȚIE

Mini Inspectorul de Mediu este o aplicație mobilă organizată sub forma unui joc prin care copiii învață despre protecția mediului și sunt angrenați în acțiuni prin care ei să poată contribui real la salvarea planetei. Jocul este compus din multiple task-uri și nivele de interacțiune. De exemplu, fiecare copil va avea primi în grijă un areal din harta satelitară a orașului sau împrejurimilor sale de care este responsabil. Acesta va trebui să țină un jurnal zilnic sau săptămânal al modificărilor pe care le observă pe această hartă. Dacă școala la care învață elevul are senzori de măsurare a calității aerului deja montați sau dacă elevul are acasă un astfel de senzor, acesta poate urmări și completa informații pe care le observă din măsurarea indicatorilor.

De asemenea alte taskuri sunt corelate cu acțiuni de reutilizare, reciclare sau de participare la evenimente, cursuri interactive sau alte module online de învățare. Ne propunem ca prin provocările pe care le lansăm celor mici să existe și acțiuni care presupun engagementul părinților pentru a putea să transferăm comportamente benefice la nivelul întregii familii și să creștem gradul de conștientizare și implicare al acestora.

SCHIMBĂRI

- Oferirea unui instrument de implicare directă și de contribuție la acțiunile de protecție a mediului pentru cei mici;
- Formarea și consolidarea de comportamente sănătoase pentru mediu în timp prin joc și învățare interactivă;
- Creșterea gradului de implicare al întregii în familii prin acțiuni dedicate mediului inițiate de copiii.

Colectăm. Reutilizăm

Soluție de management al colectării
spre reutilizare

DESPRE SOLUȚIE

În România există multiple organizații care colectează donații de haine, încălțăminte, jucării și alte obiecte mici pentru a le putea dona către grupurile vulnerabile care au mare nevoie de orice sprijin de acest fel. Unul dintre blocajele majore pentru a scala aceste eforturi este lipsa unei rețele consistente de colectare. De exemplu, școlile dispun de spațiu în curte unde se pot monta containere speciale pentru colectarea de haine. Părinții, profesorii, personalul nedidactic ar avea acces ușor la containere și vor putea să aducă la școală toate donațiile. La îndemână, zi de zi. Organizațiile neguvernamentale pot asigura colectoarelor o rețea de puncte unde există containere și aceștia pot să își eficientizeze traseele de colectare în regiuni în care până în prezent nu erau activi deloc. Cu ajutorul unei platforme de management de colectare, școala trebuie doar să aibă un singur cod unic cu care accesează platforma și marchează dacă vreunul dintre containere este plin pentru a fi ridicate donațiile. Colectorii preiau donațiile și le duc mai departe pe traseul de reutilizare către organizațiile neguvernamentale.

SCHIMBĂRI

- Facilitarea managementului colectării spre reutilizare pentru organizațiile neguvernamentale;
- Eficientizarea procesului de colectare prin creșterea numărului de puncte de colectare și digitalizarea proceselor de predare primire;
- Consolidarea unor obiceiuri de donare constantă în timp pentru a reduce presiunea de pe umerii organizațiilor în perioade supraaglomerate.

Donează cu...

Modul de reutilizare
pentru websiteurile de vânzări și schimb

DESPRE SOLUȚIE

Deși există un număr considerabil de platforme de donații în produse, ele nu sunt pe cât de eficiente ar fi nevoie în realitate pentru că succesul unor astfel de soluții depinde de comportamente exersate ale unor comunități cât mai numeroase. Donează cu... este un modul care poate fi integrat cu platforme comunitare de tipul OLX sau LaJumate, în care oamenii care în mod uzual folosesc aceste platforme să poată să listeze obiectele sau produsele pe care vor să le doneze. Modulul cuprinde și informații utile despre reducerea risipei și despre beneficiile reutilizării. Organizațiile sau persoanele care au nevoie de aceste produse le pot solicita în mod direct prin mecanisme cu care deja sunt foarte obișnuiți din aceste platforme.

SCHIMBĂRI

- Creșterea gradului de reutilizare a produselor în stare bună de care unii consumatori nu mai au nevoie;
- Creșterea gradului de conștientizare asupra nevoii de reutilizare și a opțiunilor pe care cetățenii le au la dispoziție;
- Diseminarea de informații utile prin intermediul unor platforme cu comunități de utilizatori foarte mari din care majoritatea nu au comportamente uzuale de donare sau dispunere de obiecte spre reutilizare;
- Creștem accesul organizațiilor neguvernamentale la noi surse de donații pentru beneficiarii din comunitățile defavorizate.

Gătește Smart

Comunitate de pasionați de gătit
prietenoși cu mediul

DESPRE SOLUȚIE

Datele disponibile ne arată că o foarte mare parte a risipei alimentare se petrece în casă ca urmare a gătitului ineficient și al unor comportamente de cumpărare defectuoase. De cele mai multe ori achiziționăm mai multe ingrediente decât ne trebuie și nu suntem atenți la pierderile din procesul de gătit la fel de mult cum, poate, suntem atunci când realizăm că trebuie să aruncăm din mâncarea gătită pe care nu am consumat-o. Un comportament conștient în bucătărie are nevoie de timp și de know-how pentru a deveni eficient în lupta cu risipa.

Ne propunem să ținim o comunitate deja formată de pasionați de gătit care pot ulterior să devină ambasadori în combaterea risipei alimentare. Gătește Smart poate să fie o aplicație mobilă dedicată, de exemplu, unei comunități de urmăritori ai unui chef, sau al unui video blogger precum Jamila, în care să integrăm, pe lângă toate rețetele disponibile și o serie de informații despre cum pot să le pregătească folosind cât mai eficient ingredientele, cum pot să păstreze alimentele mai mult timp și cum pot contribui la reducerea amprentei lor prin achiziția de produse locale. Aplicația are ca rol construirea de comportamente sănătoase pentru combaterea risipei alimentare cu minim de efort.

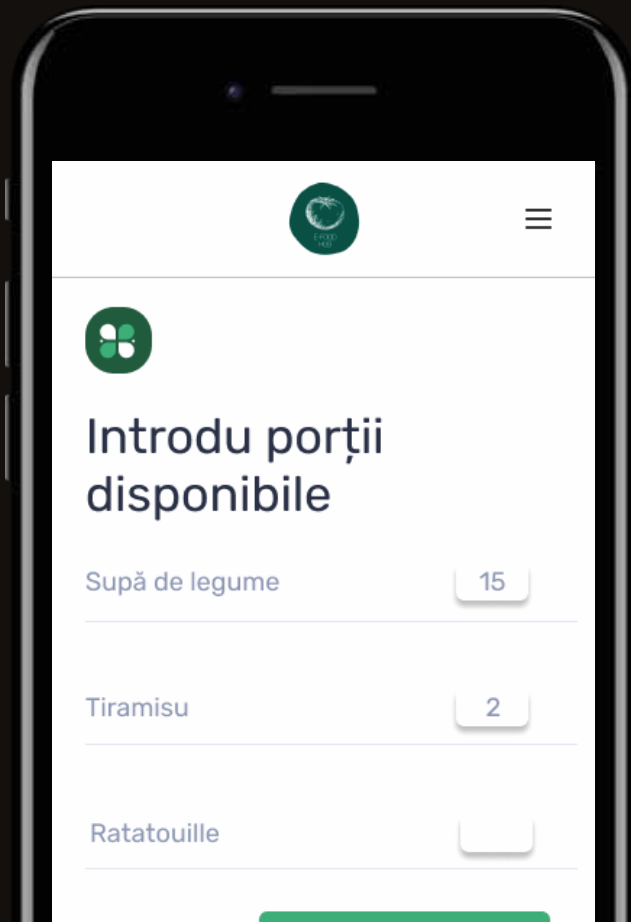
SCHIMBĂRI

- Consolidarea unor comportamente benefice în lupta cu risipa alimentară;
- Încurajarea cetățenilor să consume produse locale;
- Diseminarea de informații către un public cât mai numeros prin intermediul unor canale la îndemână;
- Promovarea gătitului eficient și reducerea risipei la nivel individual sau la nivelul întregii familii, după caz.

eFood Hub

Sprijin pentru cei vulnerabili din partea Horeca

DESPRE SOLUȚIE

O mare parte a risipei alimentare provine de la restaurante, bistro-uri și baruri care la final de zi rămân cu multiple porții de mâncare neconsumate. eFood Hub este un sistem online în care restaurantele își pot încărca meniul propriu și se pot marca pe hartă. La final de zi completează câte porții și din ce tip au disponibile și organizațiile care pot să preia aceste alimente să le ducă spre oamenii nevoiași se pot înscrie să le ridice direct de la ei.

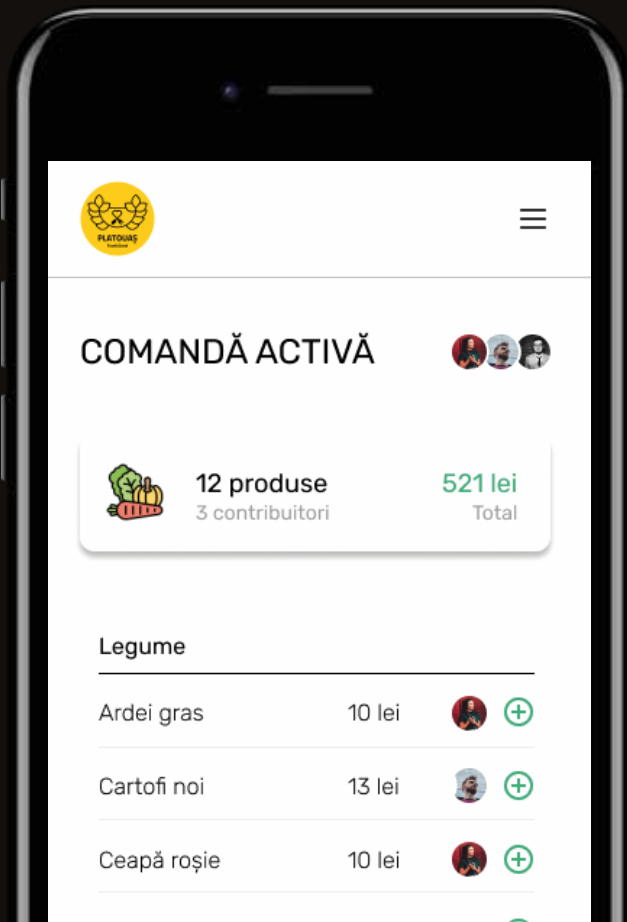
SCHIMBĂRI

- Reducerea risipei alimentare cauzată de restaurante;
- Sprijinirea celor vulnerabili cu ajutorul organizațiilor neguvernamentale sau a grupurilor de inițiativă locale.

Platouaș

Comandă comună pentru gașca de prieteni
direct de la producătorii locali

DESPRE SOLUȚIE

Deși nu este o comunitate foarte mare, există foarte multe persoane care își doresc să susțină producătorii locali de alimente și depun eforturi să achiziționeze cât de des posibil de la aceștia. Pentru a fi rentabil, de multe ori consumatorul se vede nevoit să comande cantități mai mari fie pentru că așa sunt ele disponibile, fie pentru că din punct de vedere al costurilor este mai eficient. Platouaș este un sistem de comandă online de produse care poate fi utilizat de un grup de persoane care depun solicitări împreună. De exemplu, un grup de patru sau cinci prieteni care își doresc să comande împreună o cantitate mai mare de borcane de dulceață, gemuri sau miere de la un producător local, pot să își construiască, fiecare din aplicația lui, un coș comun de cumpărături care apoi se livrează la inițiatorul comenzii care va fi responsabil să le distribuie către prietenii săi, reducând presiunea de pe umerii producătorului care ar trebui să livreze în multiple locații.

SCHIMBĂRI

- Atragerea unui număr cât mai mare de persoane care să comande simplu și eficient de la producătorii locali;
- Creșterea valorii coșului de cumpărături de la producătorul local;
Facilitarea transportului de produse dintre furnizor și clienți și reducerea costurilor de livrare.

Amprenta mea

Impactul cumpărăturilor tale asupra mediului

DESPRE SOLUȚIE

În ultimii ani, mulți oameni își doresc să-și adapteze comportamentul de consum în așa fel încât să reducă amprenta de carbon reprezentată de totalul emisiilor de gaze cu efect de seră realizate pentru a produce bunurile consumate. Reducerea, compensarea sau neutralizarea amprentei de carbon (CO₂) reprezintă acțiuni de schimbare a atitudinii față de societate și de creștere a responsabilității sociale. Footprint calculator este o aplicație mobilă prin care orice consumator va putea, scanând codul de bare de pe un produs, să afle amprenta de carbon a produsului respectiv. În felul acesta, fiecare va putea să aleagă să consume produse mai puțin dăunătoare pentru mediu.

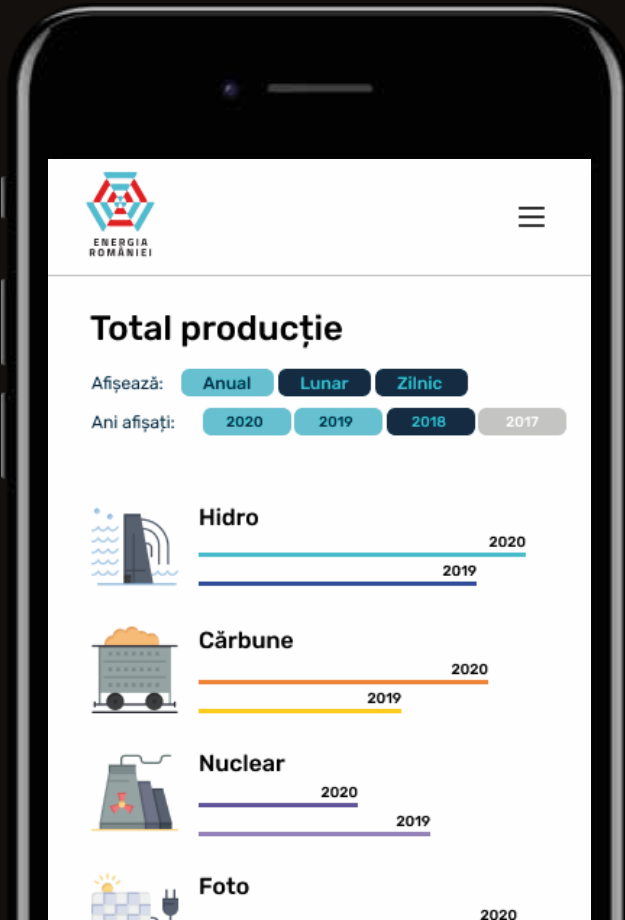
SCHIMBĂRI

- Reducerea amprentei de carbon prin eforturi individuale depuse de fiecare dintre noi;
- Creșterea gradului de conștientizare asupra impactului cumpărăturilor noastre asupra mediului;
- Colectarea de date despre impactul asupra mediului în România direct de la magazine și consumatori.

Energia României

Informații complete despre sectorul energetic
din România

DESPRE SOLUȚIE

În acest moment există o serie de platforme care prezintă informații despre producția și consumul de energie din România. Acestea însă nu sunt atractive pentru cei neinițiați ca urmare a nivelului de accesibilitate al termenilor de specialitate și din cauza gradului redus de interactivitate a datelor prezentate. Ne propunem să construim un instrument de vizualizare interactivă de date despre sectorul energetic care să cuprindă și o serie de instrumente educaționale dedicate copiilor și tinerilor prin care aceștia, prin interacțiunea cu graficele prezentate să poată să învețe mai multe despre eficiența energetică și nu numai.

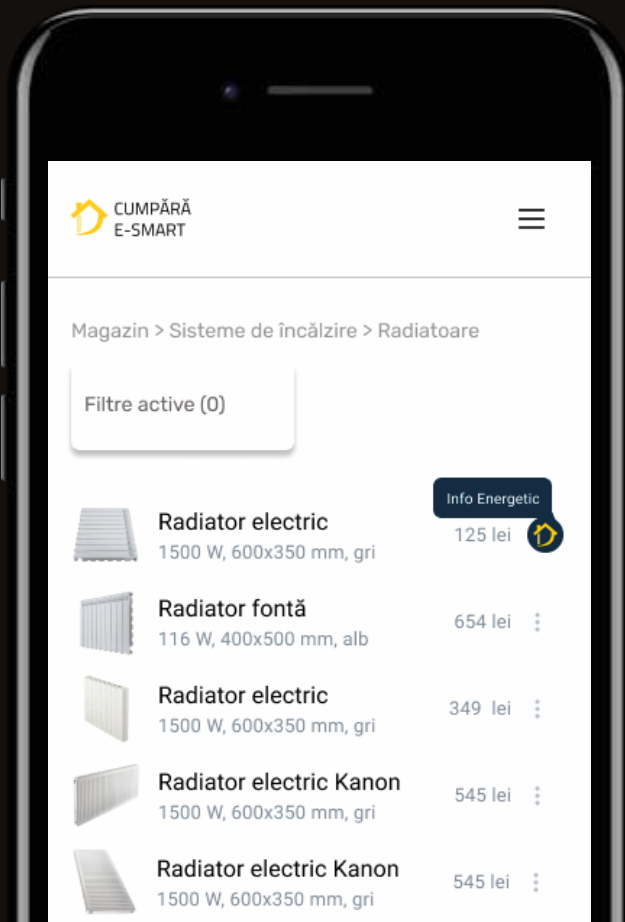
SCHIMBĂRI

- Accesibilizarea informațiilor din domeniul energetic pentru publicul larg;
- Oferirea de instrumente de învățare dedicate domeniului pentru a putea fi folosite fie la clasă fie direct de copiii pe website.

Cumpără E-Smart

Echipăm cetățenii cu informații despre
eficiența energetică

DESPRE SOLUȚIE

Eficiența Energetică este un subiect dificil de adus pe agenda zilnică și de multe ori nici nu este necesar să o facem pentru un cetățean obișnuit. Unul dintre momentele în care un cetățean are mare nevoie de informații clare, suficiente și explicate pe înțelesul său pe acest subiect este la momentul achiziționării unei case sau al unui apartament. Cumpără E-Smart este un modul care poate fi integrat cu platformele de imobiliare prin care sunt transferate informații legate de aspectele care trebuie luate în calcul la achiziția unei locuințe din perspectiva eficienței energetice. De asemenea, modului poate fi integrat cu website-ul Inspectorul de Energie care permite solicitarea unui auditor independent pentru a măsura gradul de eficiență al unei locuințe, înainte de achiziție.

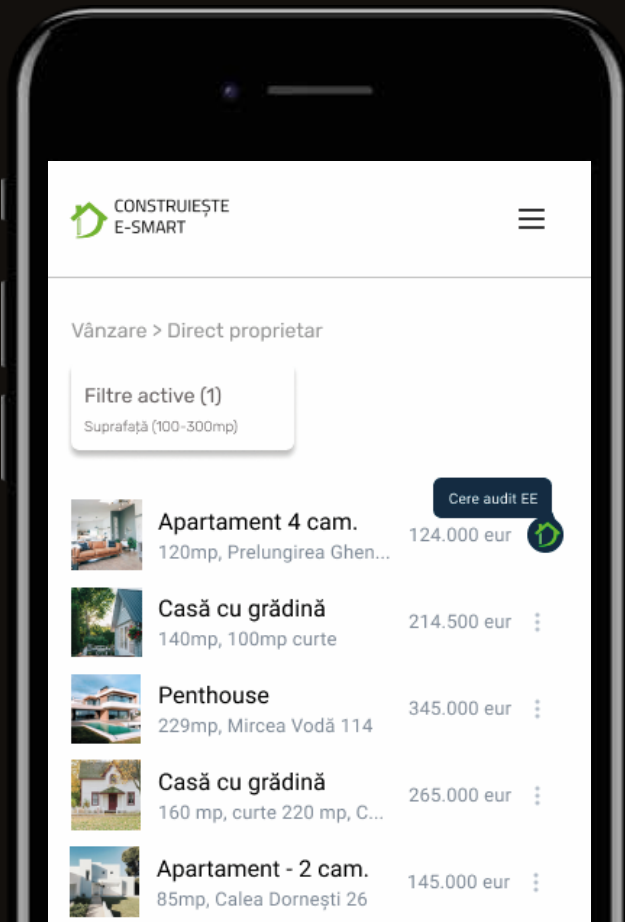
SCHIMBĂRI

- Creșterea nivelului de conștientizare cu privire la eficiența energetică în rândul populației;
- Informarea eficientă a cumpărătorilor la momentul potrivit;
- Transferul de informații către un număr mare de oameni prin integrarea acestora în platforme cu trafic considerabil de persoane.

Construiește E-Smart

Echipăm consumatorii cu informații
despre eficiența energetică

DESPRE SOLUȚIE

La momentul achiziției de materiale de construcție sau de reparație, publicul larg nu are ca prioritate eficiența energetică. De altfel, așa cum am prezentat în cadrul raportului, subiectul nu este unul accesibil sau suficient de prezent pe agenda de nevoi a fiecărei persoane. Dar, momentele cele mai potrivite pentru a transmite informații legate de eficiența energetică sunt acelea în care un cetățean trebuie să își rezolve o problemă direct legată de locuința sa, cum ar fi renovările, reparațiile sau momentul construcției acesteia. Propunem construirea unui modul dedicat platformelor care vând materiale de construcție, obiecte sanitare și orice alte resurse de bricolaj prin care, la momentul achiziției unor produse, cumpărătorul să poată vedea și informații legate de bune practici la nivel individual pentru a crește gradul de eficiență energetică al locuinței sale.

SCHIMBĂRI

- Transferul de informații către cetățeni pe canalele cele mai potrivite la timpul potrivit ca ele să nu fie ignorate;
- Creșterea gradului de conștientizare la nivel individual cu privire la relevanța subiectului eficienței energetice pentru comunitate.

Piste de biciclete

Data driven advocacy
pentru construcția de piste de biciclete

DESPRE SOLUȚIE

În acest moment, cu puține excepții, infrastructura pt ciclism urban este inexistentă. Pentru mulți dintre bicicliști, navigarea prin traficul din marile orașe și nu numai este o provocare și riscurile la care se supun sunt uriașe. Principalul pas pe care ar trebui să îl parcurgem este să contribuim eficient la construcția infrastructurii necesare pentru aceștia prin instrumente de advocacy care fac uz de date concrete.

Soluția pe care o propunem colectează date despre cele mai utilizate trasee de pedalat pentru a putea cartografia concret care sunt cele mai importante drumuri care ar trebui prioritizate în momentul în care se extinde infrastructura unui oraș cu piste noi. Datele pot fi obținute de la companiile de curierat de tip Glovo sau Bolt care au în prezent, în marile orașe, cele mai mari flote de biciclete și o diversitate extrem de mare a traseelor. În paralel, platforma va conține și informații utile pentru cicliștii începători pentru a-i încuraja să folosească bicicleta doar în condiții de siguranță și a-i învăța cum pot contribui la acțiuni menite să aducă construcția infrastructurii necesare pentru piste în orașele lor cât mai aproape de realitate.

SCHIMBĂRI

- Colectarea de date despre cele mai frecventate trasee de biciclete din oraș și identificarea locurilor în care este nevoie de piste nou construite;
- Oferirea de date și informații utile pentru organizațiile implicate în acțiuni de advocacy pentru a le ajuta în eforturile lor de negociere cu administrațiile locale sau centrale.

Transport în comun

Sistem integrat național
pentru utilizatorii de transport în comun

DESPRE SOLUȚIE

Există trei mari probleme care contribuie la subutilizarea transportului în comun în România: lipsa predictibilității sistemului, lipsa de curățenie și lipsa de eficiență în utilizare a sistemelor existente. Orice oraș modern pune la dispoziția cetățenilor sisteme digitale integrate dedicate transportului în comun. Aplicații simple și intuitive care îl pot ajuta să acceseze și să folosească infrastructura existentă. Pornind de la modelul olandez, unul dintre cele mai ambițioase dintre toate, propunem construirea unui sistem online integrat pentru cetățean prin care acesta își poate achiziționa bilete dintr-un punct unic pentru tren, autobuze, tramvaie, troleibuze sau metrou, unde primește notificări și informații despre eventualele probleme care pot apărea pe traseele lui uzuale și unde poate să comunice cu regiile care administrează aceste sisteme în funcție de nevoile sale și de localitatea în care se află.

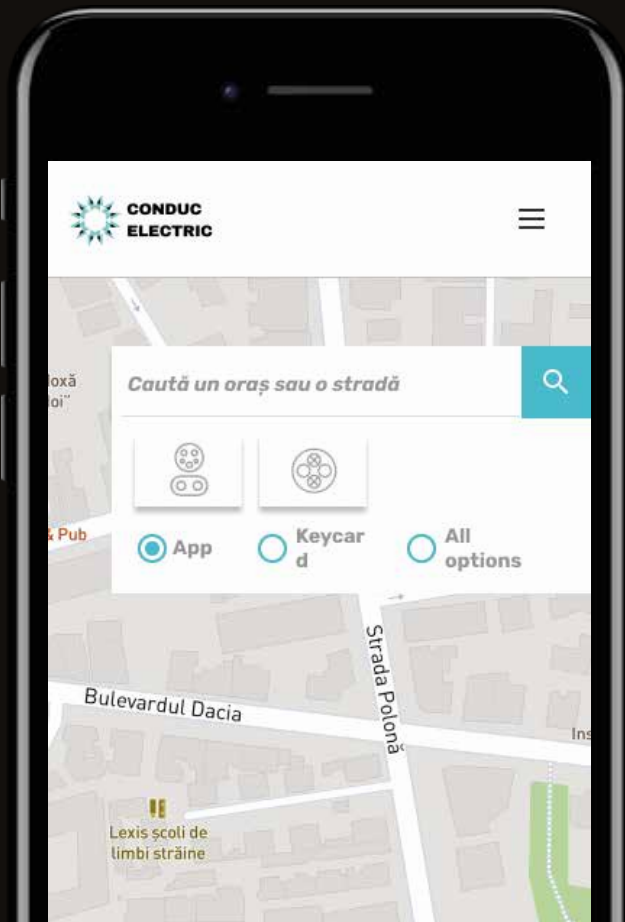
SCHIMBĂRI

- Simplificarea relației dintre cetățean și transportul în comun și creșterea gradului de încredere dintre acești doi actori;
- Accesibilizarea achiziției de bilete și abonamente;
- Creșterea gradului de disponibilitate a informațiilor transmise către cetățeni și simplificare procedurilor;
- Crearea unui canal de dialog între cei doi actori.

Conduc electric

Tot ce trebuie să știi
despre tranziția către mașini electrice

DESPRE SOLUȚIE

Tranziția de la mașinile care fac uz de combustibili fosili către mașini care pot funcționa cu energie electrică este foarte importantă pentru reducerea poluării. Această tranziție se află abia la început în România, de aceea avem nevoie de o platformă care să ofere informații complete, accesibile, pe înțelesul tuturor tipurilor de utilizatori, care explică avantajele achiziționării unei mașini electrice și care să ofere potențialilor șoferi o hartă a distribuției stațiilor de încărcare pe teritoriul României.

SCHIMBĂRI

- Accesibilizarea informațiilor despre distribuția stațiilor de încărcare pentru mașini electrice din România;
- Informarea publicului despre avantajele achiziției de mașini electrice pentru mediu.

OBIECTIVE PROIECTATE

OBIECTIV 1: PREGĂTIȚI PENTRU URMĂTORUL DEZASTRU NATURAL

RVM

Sistem de management de resurse umane și materiale în caz de seism

Jurnal Medical

Monitorizarea stării de sănătate a populației în timpul pandemiei

Sprijin Diaspora (Covid19 Diaspora Hub)

Sprijin pentru cetățenii români din diaspora în situații de urgență

Ce Trebuie Să Fac

Ghid de informații adaptate la situația particulară a fiecărui utilizator

Cine ce face

Informații clare despre rolul fiecărei instituții în situații de urgență

Alertă Patrimoniu

Platformă de vizualizare a patrimoniului cultural cu grad ridicat de risc

House to Home

Ajutor pentru persoanele rămase fără locuință

Voluntar DRM

Aplicație mobilă de solicitare de ajutor în teren și management de voluntari spontani

Știri Oficiale

Platformă de informații din surse oficiale

HelpRo (Covid19 RoHelp)

Colectare coerentă și în siguranță a ajutoarelor pentru ONG-urile care luptă cu pandemia

Date la zi

Ghid de informații adaptate la situația particulară a fiecărui utilizator

DRM Widget Hub

Informații utile, simplu de integrat în orice platformă

ABC Accesibilizare

Ghid pentru accesibilizarea transmițerii de informații pentru persoanele cu dizabilități

OBIECTIV 2: PREGĂTIȚI PENTRU URMĂTORUL CUTREMUR

eCutremur

Punct unic de căutare și de centralizare a tuturor informațiilor în caz de cutremur

Expertizare Digitală

Colectare de date din teren despre situația clădirilor după seism

Shelter People Database

Motor de căutare pentru persoanele dispărute după un seism major

Seismic Watchdog

Platformă de monitorizare a efectelor post-seism

Bulina Roșie

Harta clădirilor cu grad ridicat de risc și resurse utile pentru consolidare

De Urgență

Plan familial de urgență și educație pentru răspuns în caz de cutremur

Brigada de Evaluare

Colectare de informații din teren imediat după un cutremur major

OBIECTIV 3: MĂSURAREA POLUĂRII

Date Poluare

Informații complete despre poluarea din România

Rețeaua anti-poluare: zgomot

Rețea de senzori low cost pentru măsurarea poluării sonore

Inspectorul de Energie

Auditori independenți accesibili pentru evaluarea casei tale

Contorul public

Date despre consumul clădirilor publice din România

Rețeaua anti-poluare: aer

O rețea de senzori low-cost, open source, disponibili oricui

Rețeaua anti-poluare: apă

Tot ce trebuie să știi despre calitatea apei și cum te poți implica în acțiuni dedicate

Eficiența Energetică

Platformă de crowdsourcing de informații de la cetățeni activi

OBIECTIV 4: REDUCEREA POLUĂRII

Școala pentru Mediu

Program de educație pentru mediu în toate școlile din România

Mini Inspectorul de Mediu

Aplicație de educație pentru mediu

Colectăm.Reciclăm

Soluție de management al colectării spre reutilizare

Donează cu...

Modul de reutilizare pentru website-urile de vânzări între persoane fizice

Gătește Smart

Comunitate de pasionați de gătit prietenoși cu mediul

Platouaș

Comandă comună pentru gașca de prieteni direct de la producătorii locali

eFoodHub

Sprrijin pentru cei vulnerabili din partea Horeca

Energia României

Informații complete despre sectorul energetic din România

Cumpără eSmart

Echipăm cetățenii cu informații despre eficiența energetică

Construiește eSmart

Echipăm consumatorii cu informații despre eficiența energetică

Vrem piste de biciclete

Data driven advocacy pentru construcția de piste de biciclete

Transport în comun

Sistem integrat național pentru utilizatorii de transport în comun

Amprenta Mea

Impactul cumpărăturilor tale asupra mediului

Conduc electric

Tot ce trebuie să știi despre tranziția către mașini electrice

OBIECTIVE VIITOARE

OBIECTIV 5: RECICLAREA ȘI MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

Începe în martie 2021

În 2019, umanitatea a produs un număr record de deșeuri dintre care nici măcar un sfert nu au fost reciclate. Practic, am produs o cantitate de deșeuri care, cumulată, este mai mare decât greutatea tuturor oamenilor adulți din Europa. Sustenabilitatea vieții pe pământ depinde în mod direct de identificarea celor mai bune metode de reciclare și management al deșeurilor și gunoierului.

Este probabil una dintre cele mai mari provocări ale generației noastre, motiv pentru care ne propunem să contribuim prin instrumente digitale la procesele de reciclare și administrare a deșeurilor rezultate în urma reciclării.

OBIECTIV 6: ORAȘE PRIETENOASE

Începe în martie 2022

Deși dezvoltarea orașelor are ca prim obiectiv deservirea locuitorilor, în România zona urbană nu a fost concepută având în minte cetățenii. Mai mult decât atât, ne lovim tot mai des de improvizații care nu sunt sustenabile sau decizii care afectează și chiar înrăutățesc calitatea vieții.

Tehnologia este unul dintre cele mai eficiente instrumente care pot fi utilizate în transformarea orașelor în spații locuibile, accesibile și prietenoase, dezvoltate în mod responsabil și inteligent.

OBIECTIV 7: SATE DEZVOLTATE

Începe în martie 2023

Peste jumătate din populația României locuiește în mediul rural sau în condiții echivalente traiului în mediul rural.

Calitatea vieții la sate se măsoară atât prin veniturile pe cap de locuitor, cât și prin accesul populației la condiții de trai civilizate, aliniate cu cele din mediul urban. Tocmai de aceea, nu poate exista o strategie de dezvoltare a României care să nu includă intervenții în tot ceea ce intră sub incidența infrastructurii rurale. De aceea, căutăm soluții de tehnologie civică menite să îmbunătățească nivelul de trai și indicii de progres.

OBIECTIV 8: PROTECȚIA NATURII

Începe în martie 2024

România are una dintre cele mai bogate biodiversități din Europa, iar datorită poziției geografice beneficiem de un capital natural impresionant. Cu toate acestea, perioada de dezvoltare și tranziție economică pe care o parcurgem prezintă un risc în lipsa unei strategii coerente și asumate de protecție a naturii. Stilul de viață actual și deciziile cu privire la ocrotirea mediului înconjurător influențează negativ patrimoniul natural al țării, având consecințe pe termen lung care vizează direct generațiile viitoare.

Alături de instituțiile responsabile, de partenerii și voluntarii noștri, căutăm să reducem impactul nociv al degradării mediului înconjurător prin dezvoltarea unor unelte digitale care să contribuie la protejarea naturii în toate formele ei.

OBIECTIV 9: PĂDURI PROTEJATE ȘI SĂNĂTOASE

Începe în martie 2024

Pădurile sunt una dintre cele mai importante resurse pe care România le deține. Dar sănătatea pădurilor este amenințată de exploatarea forestieră ilegală care pun sub asediu zone care ar trebui, de altfel, să fie protejate prin lege. Mutilarea pădurilor are efecte de durată asupra mediului, sănătății și siguranței populației. În plus, discutăm despre o resursă foarte prețioasă al cărei proces de regenerare durează zeci de ani, în timp ce defrișările ilegale pun la pământ sute de copaci în doar câteva zile.

Ne propunem să generăm soluții digitale care să contribuie la menținerea și protejarea pădurilor din România astfel încât să diminuăm riscul dispariției teritoriului împădurit al țării.

ECHIPA

Olivia Vereha
Program Lead &
UX Architect

Adelina Nicolov
UX/UI Designer

Radu Sofrone
UX/UI Designer

Bogdan Ivănel
Lead Researcher

Raul Rîtea
Researcher

Dragoș Costache
Researcher

Radu Ștefănescu
Software Architect

Răzvan Pavel
Software Architect

Irina Boroșan
Tech Researcher

Codru Vrabie
Consultant

Oana Despan
Program Assistant

Andreea Popescu
Program Assistant

Un program al

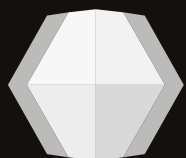
**Code for
Romania**

Suținut de

Sponsor de domeniu - Environment

**Code for
Romania**

Putem să construim o Românie mai bună împreună

Civic Labs